

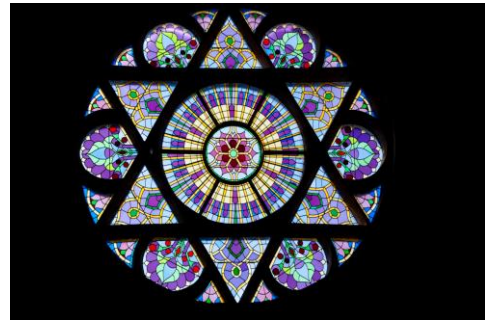
Volg de ster

De belofte aan David

Voorganger: Ds. Heleen Weimar
Regenboogkerk Hilversum

Schriftlezing Oude Testament: 2 Samuel 7:1-11 en 17-19

Schriftlezing Evangelie: Matteüs 11: 2-6

Inleiding

Uitziend naar de komst van het koningskind lezen we over één van Jezus' voorvaderen, die Mattheüs aan het begin van zijn evangelie noemt: koning David, aan wie door de Eeuwige een belofte wordt gedaan.

Overweging

Gemeente van Jezus Messias,

Bijna heel zijn leven had David gezworven, als herdersjongen met zijn kudde schapen, als gezalfde op de vlucht voor koning Saul, die hem naar het leven stond, als aanvoerder van zijn leger onderweg om vijandelijke volken te verslaan.

Maar nu heeft hij rust. Er heerst vrede in het land. David hoeft niet meer te zwerven. Hij woont nu in een mooi paleis van cederhout.

Toch klopt iets niet voor zijn gevoel. De ark van God heeft nog steeds alleen maar een tent als behuizing. Die tent en de ark waren ooit gemaakt in de woestijn, toen Israël bevrijd was uit Egypte. In de ark, een soort kist, waren de twee stenen platen gelegd met daarin uitgehouwen de tien woorden van God. Tien woorden over het liefhebben van God en het liefhebben van je naaste als jezelf. Tien woorden als richtingaanwijzers voor een leven in vrede en gerechtigheid. Tien woorden als representanten van het spreken van de Eeuwige.

De ark verdient een meer respectabele behuizing dan een tent vindt David. In een echt en vast gebouw kan de ark ook beter worden beschermd en veiliger worden bewaard.

Dus nu zijn eigen paleis klaar is, wil David voor de ark van God ook een huis bouwen, een tempel. Hij bespreekt zijn plan met de profeet Natan. 'Goed idee, koning,' is aanvankelijk Natans reactie. Maar 's nachts geeft God de profeet een ander inzicht, dat hij aan de koning over moet brengen. David zal voor God geen huis bouwen, want God is niet een God van een vaste aanwijsbare plek. Het Woord van God moet niet worden opgesloten in een huis. Het hoeft niet te worden beschermd, het moet niet worden opgeborgen. Het heeft ook niet de status nodig van een prachtig bouwwerk. Nee, het Woord van God moet niet wonen in een huis, maar het moet wonen onder de mensen. Het moet door mensen worden gehoord en door mensen in hun dagelijks leven worden gedaan. En het moet beweeglijk zijn. Het moet mee kunnen trekken op de levensweg van mensen, het moet mee kunnen gaan op hun zoektochten en omzwervingen.

Daarom moet de profeet aan de koning de volgende boodschap overbrengen: David zal voor God geen huis bouwen.

Maar God zal voor David een huis bouwen, een koningshuis. En daarin, in dat koningshuis, niet van steen, maar van mensen – in dat mensenhuis zal het Woord van God gestalte krijgen, in de handel en de wandel van de leden van dat huis.

Ongetwijfeld had Natan oorspronkelijk Salomo op het oog, Davids zoon, de vredevorst, die niet om rijkdom bad, maar liever wijsheid kreeg. In hem zou het Woord van God misschien kunnen wonen. Later zijn er verwachtingen gegroeid ten aanzien van een zoon, een nakomeling in het verre verschieft, een andere gezalfde, uit dit zelfde huis, die voor eeuwig vrede zou brengen. De belofte verschoof naar de toekomst. Ooit zou er een koning komen in Gods naam, die het Woord van God handen en voeten zou geven.

David mocht voor God geen huis bouwen. Maar God zou voor David een huis bouwen, een huis van mensen. Zou het Woord van God in dit mensenhuis zijn intrek kunnen nemen?

Voor alle vier de evangelisten is het zonneklaar dat Jezus die gezalfde is uit het huis van David in wie het Woord van God daadwerkelijk is gaan wonen. Ze gebruiken op allerlei manier die beeldspraak van het wonen om dit te benadrukken.

De evangelist Johannes zegt van Jezus: 'Gods Woord is mens geworden en het heeft onder ons zijn tent opgeslagen' (Johannes 1,14).

Alle evangelisten, behalve Lukas, vergelijken Jezus' lichaam met de tempel (het huis van God), die verwoest zal worden, maar in drie dagen weer opgebouwd (Matteüs 26,61; 27,40; Markus 14,58; 15,29; Johannes 2,19-21).

Dat wonen van het Woord van God in een mens was bij Jezus nog eens extra beweeglijk. Jezus zelf had geen vaste verblijfplaats, al sinds het begin van zijn leven niet. Hij werd geboren in een stal, moest met zijn ouders vluchten naar Egypte. Toen hij in het openbaar ging optreden, was hij voortdurend onderweg. 'De vossen hebben holen, maar de Mensenzoon heeft geen plaats om zijn hoofd neer te leggen' hield Jezus de mensen die hem wilden volgen voor (Matteüs 8,20; Lucas 9,58).

Eén van de dingen die we met kerst vieren, is dat we niet alleen woorden van God hebben gekregen, via Mozes en de profeten, de psalmisten en andere bijbelschrijvers – we hebben van God ook een concreet mens gekregen, die die woorden leefde met heel zijn doen en laten.

Met kerst vieren we dat die mens Jezus, in wie het Woord van God woont, zich als koning niet op laat sluiten in een paleis, zich als religieuze leider niet vast laat zetten in een tempel of een kerk.

Nee, hij komt naar ons toe, hij gaat ons voor, hij loopt met ons mee, beweegt zich achter ons, zoals een herder achter de kudde.

Deze koning die tabernakelt in een tent, deze vorst die slaapt onder de blote hemel, wil ons helpen om óók een woning te worden voor de woorden van God, wil ons helpen om ook die woorden te leven.

We hoeven dus de bijbel niet op te bergen in een museum, als hopeloos verouderd. We hoeven de bijbel niet te bewaren voor de lezingen op zondag in schitterende kathedralen. We hoeven de bijbel niet in universiteiten op te sluiten, als veel te moeilijk wanneer je er niet voor hebt gestudeerd.

We hoeven de bijbel niet te beschermen tegen misbruik, niet te verdedigen tegen mensen die ermee aan de haal willen gaan. Het is niet nodig. Het is ook niet de bedoeling. Dat leren we van David, of beter gezegd: van de Natan de profeet en van de evangelisten.

Waar het uiteindelijk om gaat, is dat wij, in navolging van Jezus, het woord van God niet ergens opbergen, maar laten wonen in ons leven.

Dat we het aan het licht laten komen in liefde tot God en liefde voor onze naaste én voor onszelf.
Dat we het gestalte geven in het uitzien naar kansen voor gerechtigheid, in het gericht blijven op het stichten van vrede, in het groot of in het klein.

De bijbel geeft ons geen blauwdruk hoe we dat precies moeten doen, op deze plek, in deze tijd, met wat er nu allemaal aan de hand is. Maar God geeft ons wel een mens die het ons voorleeft.
Op de komst van deze mens in de wereld en in ons leven bereiden we ons voor deze tijd van Advent.
Amen